

RENASTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

LEGEA PENTRU REORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI TEOLOGIC

de Arhid. I. VASCĂ, Rectorul Acad. teologice.

De ani de zile, această mult așteptată și dorită lege, n'a izbutit să ia ființă și să pună capăt atâtor nedumeriri și să definitiveze și să orânduiască odată învățământul nostru din școlile teologice.

Vedem înfăptuindu-se până și codurile cuprinzătoare de cele mai complexe legi cu mii de articoli, vedem cum se votează alte nenumărate și voluminoase proiecte de legi, și nu s'a putut înfăptui și vota un proiect de lege, care privia organizarea învățământului teologic și care nu cuprindea decât câțiva articoli.

Cine poartă vina? Autoritatea bisericească, reprezentată prin Sf. Sinod, și-a făcut datoria. A pregătit de mult un bine studiat și documentat proiect de lege, pe care acum 5 ani l-a și înaintat corpurilor legiuitoare spre a fi votat. În Senat a și fost votat. S'a împotmolit însă în cartoanele biroului Camerii Deputaților, de unde n'a ieșit până în ziua de azi.

Căci adversari neînduplecați ai concepțiilor ce stau la baza acestui proiect, au sabotat cu deosebite stăruințe votarea lui și au reușit să-l scoată pentru lungă vreme dela ordinea zilei.

Între aceștia cel mai înverșunat se prezintă păr. Popescu-Mălăești, profesor la Facultatea de Teologie din București.

Sf. Sinod, care cu drept cuvânt revendică pentru sine dreptul de a-și reglementa învățământul teologic, dă o atenție deosebită în proiectul său *Academiilor Teologice* din Ardeal și Banat, voind să ridice aceste instituții, cari s'au validat în trecut, la nivelul și prestigiul care-l merită. Ori acest lucru nu-i convine deloc păr. Popescu-Mălăești. S. Sa publică de curând în ziarul „Curentul” două articole consecutive, în cari, probabil simțind că se actualizează din nou problema reorganizării învățământului teologic, polemizează iarăși cu proiectul Sf. Sinod. S. Sa șocotește influența

prea mare și hotărâtoare a Bisericii în patronarea și supraviețuirea acestui învățământ, ca păgubitoare cauzei. Numai *seminariile și facultățile* teologice sunt, după S. Sa, singurele în măsură să deie pregătirea corespunzătoare viitorilor slujitori ai altarelor Bisericii lui Hristos. Pentru că aceste instituții fiind sub controlul autorității laice a *Statului* și numai în parte și cel al Bisericii, ne vor putea feri neamul dela „prăbușirea”, la care fatal l-ar împinge acele afurisite Academii, ce s'ar găsi exclusiv sub controlul și conducerea autorității bisericești.

Păr. Popescu-Mălăești ignorează cu desăvârșire activitatea și opera înfăptuită de școlile teologice din Ardeal și Banat. Ne surprinde neplăcut și ne uimește faptul, că un exponent al Școlii și Bisericii noastre ortodoxe, cum se pretinde a fi S. Sa, nu-și ia osteneala să examineze mai de aproape rostul și menirea *Academiilor Teologice* și să țină seama, de ce oare nu se ivesc nemulțumiri împotriva acestor școli, acolo unde ele funcționează?! De ce oare membrii Sf. Sinod, cari în primul rând poartă răspunderea pentru bunul mers și propășirea Bisericii și a slujitorilor ei, în unanimitate susțin sistemul *Academiilor teologice*?! S'a întrebat oare în mod serios păr. Popescu-Mălăești, ce ispravă fac preoții ieșiți cu pregătirea dobândită în *Academiile Teologice*? Corespund aceștia misiunii lor? Sunt credincioșii incredințați călăuzirii lor sufletești, nemulțumiți cu preoții lor? Cum se prezintă rezultatele pe teren religios-educativ, cultural și național, obținute sub oblăduirea preoților ieșiți din *Academiile Teologice* în comparație cu cele obținute în alte regiuni ale Țării? „Pomul se judecă după fructul său”, și a pronunța în mod nerios o judecată asupra unor așezăminte de educație și cultură religioasă și morală cu a-dânci rădăcini în viața unor

conștiinți fii ai Bisericii și Neamului, pe lângă că nu-l onorează pe autor, dar mai constituie și o regretabilă confuzie și rătăcire, ce se produce în mod voit din partea unei persoane, dela care așteptăm lumină și încurajare, iar nici decum mistificare și rea voință.

A publicat și un laic, dl *Iuliu Pascu*, membru în Consiliul legislativ, moldovean de origine, ceva în legătură cu reorganizarea învățământului teologic (vezi „Parlamentul Românesc”, 10/XII 1934 și „Universul”, 13 Ian. c.) Am citit cu atenție articolele străbătute de adevăratul interes viu pentru cauză, scrise de acest brav și conștient fiu al Bisericii. Cu câtă convingere și dragoste pentru promovarea binelui, pledează dl I. Pascu pentru singura școală superioară, potrivită pentru pregătirea clerului, de care avem nevoie în împrejurările de azi, pentru *Academia Teologică!* D.-Sa dorește ca acest sistem al *Academiilor* existente să fie perfecționat; dar pregătirea necesară și corespunzătoare a clerului, de care se simte lipsă azi mai mult ca ori când în viața poporului nostru, numai *Academiile Teologice*, sub directă și exclusivă conducere și supraveghere a Bisericii, o pot da.

Dl Pascu face parte din marea masă a credincioșilor și prin intervenția sa binevoitoare și izvorită din dragostea sinceră pentru cauză, — deși nu corespunde întru toate vederilor noastre — ne înfățișează în același timp ecoul stârnit de această problemă discutată cu obiectivitate de mulți fii luminați ai Bisericii noastre.

Cât de recunoscători i-am fi păr. Popescu-Mălăești, dacă S. Sa dela locul înalt pe care este chemat să-l ocupe, ar veni și, înloc să ne ponegrească, ne-ar da, cu toată sinceritatea și bunăvoința de preot, sugestii cum să organizăm mai fericit aceste *Academii*, cum să ne putem realiza și desăvârși mai

„Atunci ți-am mărturisit păcatul meu și nu mi-am ascuns fărădelegile. Am zis: imi voi mărturisi Domnului fărădelegile; și tu ai iertat vina păcatului meu.”

Psalmi, 32, 5.

nimerit opera binecuvântată prin aceste așezăminte reclamate de împrejurări și de oameni, spre mulțumirea credincioșilor și spre înălțarea prestigiului și prosperarea Bisericii noastre strămoșești.

De alt fel, ori cât ar stărui păr. Popescu-Mălăești în supărarea sa și în anatimizarea *Academiilor Teologice*, aceste școli sunt sortite, cel puțin în Ardeal și Banat, să se mențină; fiindcă ele corespund unei reale necesități, verificate de împrejurările de viață ale credincioșilor. Și câtă vreme oamenii cari reprezintă și susțin aceste școli vor fi la înălțimea chemării, ieșiri dușmănoase ca cele ale păr. Popescu-Mălăești vor rămânea totdeauna fără efect.

Iar legea de reorganizare a învățământului teologic, când în fine ne va fi dat s'o avem, suntem siguri, că și fără asentimentul celor, ce nu ne îndrăgesc, ne va pune încercatele noastre școli teologice prin îmbunătățirile ce i le va aduce, la adăpostul și rangul, pe care-l merită.

Biserițuță din Albac.

În anul 1908 I. C. Brătianu exprimându-și dorința de a avea o „pisanie” pentru Biserica lui Horia adusă la Florica, am scris aceste rânduri. O. G.

Biserițuță din Albac,
Tu ești al vremurilor semn,
Tot bietul nostru plâns sărac
E 'nchis în trupul tău de lemn.

Din ce-am crezut, din ce-am visat,
Atâtea rugăciuni cuprinzi
Ș'atâtea vis neisbândit
Sub vechiul tău tavan de grînzi...

Tu știi cum ne-am trudit stingher
De-apururi fără crezământ,
La Dumnezeu acolo 'n cer
Și la 'mpăratul pe pământ.

De-aceea ostenit' acum
De multe rele câte-au fost,
Bătrână te-ai pornit la drum
Să-ți deie frații adăpost...

Rămâi aici... fă-ți un popas,
Fii sfetnic bun din veac în veac
Și spune-acasă ce-a rămas,
Biserițuță, din Albac.

Octavian Goga.

Care este adevăratul post?

Iată întrebarea, ce trebuie să și-o pună ori care creștin, în acest timp de pregătire, pentru a întâmpina postul cel mare.

Sufletul și trupul, cele două realități indestructibile ale ființei omenești, sunt armele, cu cari luptăm în viață și sculele, cu cari lucrăm în ogorul vieții.

Precum plugarul așteaptă primăvara, ca să intre în ogorul pământesc cu uneltele curățite și îngrijite, așa și pentru ogorul vieții trebuie să ne gândim a ne pune în rânduială cele două scule: *sufletul și trupul*; să le curățim și să le îngrijim, ca să ne putem sluji de ele cum trebuie. O îngrijire deplină nu putem să le dăm decât prin post.

Dar, *ce înțelegem prin post?* Astăzi, oamenii cei mai mulți înțeleg prin post, lipsirea de mâncări de dulce, de carne sau alte grăsimi de animale. De asemenea, omul modern, socotește lipsirea de astfel de mâncări ca o poruncă a Bisericii, ce în vremile acestea de civilizație, nu-și mai are rostul. Toți greșesc, fiindcă n'au ajuns la o concepție superioară despre post.

În Cartea sfântă ni se spune precis care este concepția superioară despre post, care este adevăratul post.

Poporului iudeesc, care se lăuda că postește și se mânia pe Dumnezeu că nu le ține în seamă postul lor, profetul *Isaia* în cel mai frumos capitol (58) le răspunde: „Pentru că în ziua când postiți, vă faceți plăcerile voastre și asupriți pe simbriașii voștri... Iată! postiți ca să vă ciorovăiți și să vă certați și să bateți răutăcios cu pumnul...”

„Iată postul ce-mi place mie: să desleg lanțurile răutății, să desfac legăturile robiei, să lasi slobozi pe cei asupriți și să sfărâmi orice fel de jug; să împartă pâinea cu cel flămând, să iei în casa ta pe nenorociții fără adăpost; dacă vezi pe un om gol, să-l îmbraci și să nu întorci spatele de cel asemenea cu tine.”

Deci, numai atunci când „părăsirea mâncărilor” — postul trupesc — va fi unită cu „*smerenia sufletului*” — postul sufletesc — și cu fapte bune, de milă către aproapele, postul va fi cel adevărat și folositor. Numai un astfel de post îți va aduce bucurie și veselie și o mare liniște sufletească.

Tot așa, Domnul nostru *Isus Christos*, ne arată că concepția superioară despre post, constă în înfrânarea, atât a trupului cât și a sufletului. Fiind acesta adevăratul post cerut de învățătura creștină și ținut de însuși Domnul nostru *Isus Christos* și

de sfinții Apostoli, are ca țintă sănătatea trupeză și limpezimea sufletească.

Deci, postul trupesc îi aduce omului *sănătate*. Chiar și medicii recomandă bolnavilor cumpătarea. Postul sufletesc depărtează pe om de rele și-i curăță gândul și sufletul de porniri spre păcat.

Îmbuibarea este mama rezelor, dar înfrânarea este înviorarea sufletului.

Postul cel adevărat, adică postul trupesc și căința de păcate — *postul sufletesc* — postul de fapte rele, este cel mai bun mijloc de curățire și întărire morală și de înălțare sufletească. Numai prin un astfel de post se alungă gândurile rele, diavolești, se zdrobește puterea celui rău, se întărește sufletul spre luptă curată și fapte dumnezești. Numai prin un astfel de post ne putem noi ridica pe înălțimile divinului, în acele locuri de slavă netrecătoare, la care s'a ridicat Mântuitorul nostru. Numai atunci ne putem gândi și vom înțelege ce însemnează patimile Lui pentru lume și învierea Lui din morți. Numai prin postul cel adevărat ne putem apropia de *Christos* și să-I pricepem viața.

Postul scris de Biserică ni se pare azi o poruncă rea. Dar omul înțelept și creștinul bun știe să scoată binele, chiar din ce i se pare rău. De acest post te scutește Biserica, medicii, dar să nu uităm că de postul sufletesc, de *căință*, nu te poate scuti nimeni pe lume. Cum un tată nu iartă pe un copil îndărătnic, așa nu poate ierta Dumnezeu-Tatăl pe un om, care nu se căește de faptele rele. Mântuitorul a iertat pe femeia păcătoasă, pe tâlharul de pe cruce, dar n'a iertat pe fariseii și cărturarii îndărătnici, nepocăiți, deși posteau regulat și i-a trimis în focul Gheenei.

Creștine!, dacă mai presus de postul trupesc, vei pune postul sufletesc — *căința* sau postul de fapte rele — atunci „lumina ta va răsări ca zorile și sănătatea ta iute va crește; dreptatea ta va merge înainte și slava Domnului te va însoți. Atunci, vei chema și Domnul va răspunde, vei striga și El va zice: Iată-Mă!” „Dacă vei îndepărta jugul din mijlocul tău, amenințările cu degetul și vorbele de ocară, dacă vei da mâncarea ta celui flămând, dacă vei sătura sufletul lipsit, atunci lumina ta va răsări peste întunecime, și întunerecul tău va fi ca ziua nămeaza mare!” (Isaia 58, 8—10).

Iată, adevăratul post, — postul creștinesc, — când sufletul e slobod, e curățit, prin căință de

porniri și gânduri vrășmașe și trupul e îngrijit cu ce este folositor, — cumpătarea evanghelică, — adăugându-se și faptele milei trupești și sufletești.

Deci, nimic nu este mai sănătos pentru trup și mai înviorător pentru suflet, decât postul cel adevărat.

NICOLAE ONIȚIU

Comemorarea lui Horia.

Am spus în numărul trecut, că la Cluj revoluțiunea dela 1784 a fost prăznuită în cadre deosebit de impresionante la Teatrul Național. Un public imens a ținut să asiste la pomenirea marilor eroi, în frunte cu P. Sf. nostru Episcop Nicolae, și cu reprezentanții tuturor instituțiilor civile și militare.

Festivitatea a început cu Imnul regal, după care a urmat seria cuvântărilor. Apoi prof. I. Lupaș a rostit o conferință însuflețită, desvoltând, cu bogate amănunte, istoria răscoalei țărănești condusă de cei trei eroi, cari au ispășit marea lor faptă națională și socială pe roata ucigătoare din Alba-Iulia. Dar dreptatea divină i-a răzbunat, căci pe locul execuției lor barbare s'a proclamat de urmașii lor unitatea națională și încoronarea Regelui desrobitor. Conferința a fost ascultată cu viu interes și răsplătită cu nesfârșite aplauze. S'a jucat apoi de artiștii Teatrului Național piesa d-lui Zaharia Bârsan: „*Se face ziuă*”.

Iată și cuvântarea mișcătoare a P. Sf. nostru Episcop Nicolae, care a inaugurat serbarea de pomenire:

Iubiților credincioși,

Prea Sfințite Frate,

Chemați să prăznuim azi cu toții în întreg cuprinsul României libere, amintirea țăranilor eroi și mucenici, cari și-au jertfit viața pentru desrobirea neamului nostru, din jugul stăpânirii străine, îmi vin în minte cuvintele Sf. Evanghelii: „Mai mare dragoste decât aceasta nimene nu are, ca să-și pună sufletul pentru deaproapele.” (Ev. Ioan XV, v. 13.)

Sufletul și l-au pus Horia, Cloșca și Crișan, cu toți tovarășii lor de lupte și de suferințe pentru mulțimea oamenilor de acelaș sânge, de acelaș neam românesc și de aceeaș credință ortodoxă.

Întreagă ființa lor n'au esitat s'o expună celor mai grele primejdii, pentru a mântui neamul din jugul robiei seculare.

Biserica propovăduiește, să dăm Cezarului ce este al Cezarului și ce este al lui Dumnezeu lui Dumnezeu, dar în același timp ne sfătuiește apostolul Pavel să răsplătim dragostea cu dragoste, cinstea cu cinste și frica cu frica. Credincioșii bisericii noastre, Horia din Albac, Cloșca și Crișan din Cărpiniș au avut prilej să asculte învățăturile mântuitoare propovăduite în bisericuțele lor după sfințele cărți tipărite în orașele

de lumină ortodoxă ale Țării Românești, la Râmnic și București.

Din ele au înțeles, că adevărurile credinței nu se potriveau cu viața care o trăia poporul român din Transilvania, care nu a fost întâmpinat nici cu dragoste, nici cu cinste, din partea cărmuitorilor străini, ci totdeauna cu frică, cu vrăjmășie, cu răutate și cu cele mai crâncene schingiurări, fiind ținut în lanțurile iobăgiei, bătut, legat în obezi, aruncat în temnițele cele mai feroase, fiindcă nu voia să părăsească legea strămoșească și să o schimbe cu aceea, pe care cerea să le-o impună împăratul dela Viena și Mitropolitul dela Strigoniu.

Când păharul răbdării s'a umplut, revolta mulțimilor a izbucnit în flacări și a cutremurat țara dela o margine până la alta.

Punctul culminant l-a atins această mișcare a poporului prin frângerea în roata dela Bălgrad a căpitanilor tocmai azi 150 de ani.

Apoi a urmat întemnițarea și uciderea preoților și țăranilor, învinși în luptă de oștirile împărătești.

Când îl duceau pe Horia prins în lanțuri, prin Abrud, bătrânul preot Ioan Crișănuț Hagiș a strigat: „Aveți grije Ungurilor, că în curând veți vedea ce veți păși pentru aceasta.”

Cuvintele lui au fost prorocia, care a urmat mai târziu, dar el a plătit cu viața, îndrăzneala lui.

La sfârșitul anului 1918, îngerul Domnului s'a coborât asupra Ardealului, a ridicat piatra de pe mormântul pecetluit de veacuri, și a făcut să răsără și pentru noi libertatea.

Sămânța aruncată de propoveduitorii unității noastre sufletești, și stropită cu îndelungate șiroaie de sânge, ale tuturor mucenicilor eroi, a rodit, întărind pentru vecinicie temelile României întregite.

Să ne descoperim capul și să nu uităm nici odată, pe cei ce s'au jertfit pentru noi și a noastră mântuire, și să le perpetuăm amintirea cu recunoștință din neam în neam. Amin.

„Și El a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei.”

2 Cor. 5, 15.

F. O. R.

Din activitatea F. O. R.-ului, secția protopopiatului Luduș.

În urma reconstituirii comitetului de conducere al F. O. R.-ului local, această asociație a luat un avânt important, manifestându-și activitatea conform programului stabilit, prin înființarea subsecțiilor F. O. R.-ului în comunele Sânger, Așintș și Zau din județul Turda.

Dl. președinte Nicolae Corlățan, avocat, însoțit de dl. casier și secretar Gavril Rancea, în ziua de Duminică, 3 Februarie c., au constituit subsecția F. O. R.-ului în comuna Sânger.

S'a constatat, că în această comună credincioșii sunt în număr destul de mare, totuși n'au biserică și nici nu dispun de casă parohială.

Credincioșii ortodocși constituți în subsecția F. O. R.-ului comunei Sânger, roagă pe această cale pe cei în drept, să le pună la dispoziție pentru Duminică și sărbători o sală din edificiul școlii primare de stat din comuna Sânger, pentru a fi amenajată în capelă, spre a putea participa la serviciul divin, pe care-l oficiază din timp în timp, câte un preot delegat dela centru.

În actuala bisericuță, zidită din pământ, plouă peste credincioși și este atât de mică, încât nu cuprinde nici 10 credincioși.

F. O. R., secția protopopiatului Luduș, prin președintele ei, și-a propus să ia inițiativa adunării materialului de construire a unei biserici cât de mică, spre a corăspunde necesităților vremii în această comună.

În ziua de Duminică, 10 Febr. c., a avut loc înființarea subsecției F. O. R.-ului în comuna Așintș. Aci păstorește bătrânul și vrednicul paroh Teodor Oniț, un om iubit de toți credincioșii comunei. Dimineața a participat la serviciul divin din partea F. O. R.-ului local, dl. președ. Nicolae Corlățan, adv., însoțit de dl. casier și secr. Gavril Rancea. După masă la orele 3 a avut loc în localul școlii primare de stat conferința ținută de dl. președinte, tratând „Despre puterea credinței în existența noastră ca neam, de-alungul veacurilor“.

A participat multă lume, între care intelectualii comunei, fiind mare însuflețire, conferențiarul vorbind din suflet și în graiul poporului.

S'a constatat, că în această comună credincioșii au biserică frumoasă, mare, spațioasă. Casa parohială este bună și corăspunzătoare. Credincioșii în stare bună, fiind cei mai bogați din jur.

În ziua de 17 Febr. c., a avut loc constituirea subsecției F. O. R. în comuna Zau. Dimineața dl. președinte Nicolae Corlățan, avocat, a participat la serviciul divin, iar după masă la orele 3, în fața intelectualilor din comună și a credincioșilor din parohia ort. română, în localul școlii primare de stat și-a desvoltat conferința, tratând despre „Viață, suflet și moarte, în concepția popoarelor păgâne și în lumina credinței

creștine.“ Remarcăm activitatea tânărului paroh C. Popeanăș, cântăreț bun și vrednic slujitor al altarului. Și aci biserica este necălzită iarna, din lipsă de mijloace, pentru a cumpăra o sobă de fier. Abia acum s'a edificat casa parohială, care este numai sub acoperiș. Prin străduință și cu sacrificii, de cari este gata părințele paroh C. Popeanăș, și acestea se vor realiza.

În ziua de 24 Febr. c. s'a ținut ședința comitetului de conducere a F. O. R., secția protopopiatului Luduș.

GAVRIL RANCEA

*

F. O. R. la Toplița jud. Murăș.

F. O. R.-ul, organizația locală Toplița, a fost constituită la 12 Ianuarie a. c., alegându-se ca președinte dl. Const. Gagea, șef de gară, vice-preș. Ioan Bucur, fost prim pretor și Olimpiu Triț, inv. pensionar, secretar Gh. Huțiu, inv., iar în comitet sunt aleși 15 membrii. Organizația locală are înscrși 200 membrii credincioși.

Ca obiective de realizat, organizația locală Toplița, are să facă 2 troițe pentru eroii români, o placă comemorativă de marmoră, ce se va așeza în biserică și care va eterniza memoria eroilor ortodocși din Toplița. Înființarea unei secțiuni feminine, care să procure podoabe pe seama bisericii și fondurile necesare pentru zugrăvirea monumentalei biserici parohiale.

Ca început al acestei fecunde activități bisericesti, a fost invitată secția eparhială a F. O. R.-ului ca să trimită pe ziua de 24 Februarie c. un conferențiar dela centru. În urma cererii a fost delegat de conferențiar dl. prof. Dr. Lazar Chirilă din Cluj, care răspunzând însărcinării a ținut conferința inaugurală: „Constantin Brâncoveanu, martirul Ortodoxiei românești“, în biserică în fața unui număr de 1500 credincioși.

Conferențiarul a zugrăvit strălucita personalitate a lui Brâncoveanu ca cetățean, domnitor, părinte, creștin și martir, precum și tragicul lui sfârșit pentru ortodoxie, neam și țară. Brâncoveanu a fost arătat credincioșilor ca precursorul unității politice de astăzi; prin bisericile, mănăstirile, tiparnițele și cărțile sfinte tipărite în toate limbile orientului, pe seama creștinilor ortodocși. — Protestul lui Brâncoveanu la curtea imperială din Viena, împotriva înfăptuirii unirii religioase a Românilor dela 1700, de către împăratul Leopold.

Conferința a avut un adânc răsunet în sufletul credincioșilor din Toplița.

Sub aceste auspicii începe organizația locală a F. O. R.-ului Toplița, unde Î. P. Sf. Patriarh Miron a reînviat prin înălțătoare jertfe viața monahală în Ardeal, prin înființarea mănăstirii din Toplița.

Începutul promițător al F. O. R.-ului se datorește tânărului preot Aurel Gliga și însuflețitului președinte C. Gagea, farmacist Micu etc., cari cu toții ostenesc pentru realizarea pro-

blemelor din programul local al F. O. R.-ului.

Prin graiul președintelui C. Gagea se aduc mulțumiri P. Sf. Episcop Nicolae al Clujului, din a cărui purtare de grije au putut avea topli-

tenii mângăierea zilei de azi, și conferențiarului Dr. L. Chirilă, din al cărui graiu au putut credincioșii cunoaște pildele vieții marelui creștin și domnitor, care a fost vechiul boer creștin, Constantin Brâncoveanu.

Pe marginea unei cărți.

Am prins-o în mâni... Am răsfoit-o cu multă nerăbdare și bucurie. Eram incredințat că-mi văd un prietin vechiu, pe care trebuie să-l îmbrățișez.

Opul comemorativ „Zece ani în slujba Bisericii și a Neamului“ ne descopere pe primele lui fețe, alături de chipul cuvios și măreț al P. Sf. nostru Episcop, chipurile iluștrilor profesori dela Academie.

Ei constituiesc obiectul admirației și iubirii mele.

Acești profesori, cari, pentru tânăra generație de preoți, n'au însemnat profesori severi și plini de mândria înălțimii lor, ci mai de grabă un mănunchiu de prietini, cari s'au știut atașa sufleteste elanului tineresc al studențimii.

Plăcerea de a-i vedea, de a-i ști aproape de mine, mă făcea să răsfoiesc foile cărții mereu, să le privesc chipurile atent.

Îi distingeam bine, le cunoșteam particularitățile, totuși, nu puteam rezista plăcerii de a nu trece chipurile lor de mai multe ori pe zi, prin fața ochilor mei.

Cari dintre preoții tineri de astăzi își poate opri admirația și stima față de acești minunați

dascăli, cari au fost tot atâția părinți și povățuitori sufletești? În decurs de 10 ani de muncă și strădanie urmăreau acelaș scop: Cu o mână desprindeau de pe frunțile noastre tinere vălul de întunec și neștiință; cu alta îmbiau sufletelor însetate, apă vie a credinței și a dragostei de Dumnezeu.

Slova lor blândă era ca o ploaie de soare, ce luminează și încălzește.

În clasă erau dascăli; afară, părinți. În clasă dădeau putere nouă minții, prin lumina învățaturii; afară sădeau în suflete dorul după o viață nouă, curată și creștinească.

Această atmosferă de caldă prietenie și de viu contact sufletesc dintre profesor și student, zămislită în cadrele instituției de înaltă cultură teologică și morală, a influențat mult în bine sufletele noastre și a ajutat la orientarea noastră în viața de mai târziu.

Din capitalul lor sufletesc ne-au făurit aripile credinței și ne-au direcționat zborul în viață, de aceea la capătul unei munci de zece ani, se cuvine să le aducem prinosul și recunoștința noastră întregă.

Pr. GRIGORE TRIMBIȚAȘ-Ponor.

INFORMAȚIUNI

Amendamentele Î. P. S. Patriarh. La discuția pe articole a Codului penal unificat, Î. P. S. Patriarh Miron, a prezentat o serie de amendamente în legătură cu emblemele bisericesti, vagabondajul călugărilor, cultul ilicit, adulter, jocul de noroc, căsătoriile de probă, și *avort*. Sunt toate atâtea chestiuni principiare de înalt interes religios, național și social, la cari Biserica noastră a ținut să-și spună cuvântul în desbaterea generală, iar în cea specială, căutând prin amendamentele propuse să obțină cele mai bune soluțiuni. Aflăm, că dorințele Bisericii ortodoxe au fost onorate în comisiune, ceea ce înseamnă triumful lor și în discuția publică. Totuș e necesar, ca reprezentanții noștri ortodocși să stea de veghe cu aceeași grijă și în Adunarea Deputaților.

Naționalismul Mitropolitului Andrei Șaguna. Într'o scrisoare adresată în 1860 ba-

ronului Vasile Popp, nemuritorul arhieru spunea:

„Noi nu vom lăsa, ca din Ardeal să se facă magyarok-ország (adică țara Ungurilor), ci vom căuta, ca Ardealul să rămână Ardeal“. Sunt cuvinte cu adânc înțeles național pe cari e bine să le subliniem, spre a fi cunoscute și de adversarii pătimiși.

† **Anastasiu Simu.** A încetat din viață și acest mare mecenat ortodox al culturii românești, care încă de mult a ținut să-și lase toată averea formidabilă în slujba Patriei. E vorba mai ales de Muzeul, ce-i poartă numele, și care cuprinde admirabile capo d'opere, reprezentând un tezaur neprețuit pentru arta României.

Lângă sicriul lui s'au rostite duioase cuvântări în numele Guvernului, al Academiei Române, al Bisericii etc., slăvindu-se viața și meritele netrecătoare ale regretatului dispărut. Odihnească cu cei aleși ai Domnului.

Fundațiunea Simion Ramonțanu. Această mare fundațiune, a

două după cea lăsată de mecenatul Em. Gojdu, se găsește din 1844 în administrarea Mitropoliei din Blaj. S. Ramonțanu, originar din Moldova, unde își câștigase frumoasa sa avere, a dat ctitoriei lui un caracter pur românesc, dispunând ca de bursele ei să se bucure tinerii merițiți, fără deosebire de confesiune.

Am dori să știm, dacă astăzi se mai respectă dispozițiile marelui mecenat. Poate ne lămuresc redactorii dela „Unirea“.

Predarea bisericii rusești din Capitală. În urma aranjamentului dela Geneva dintre dnii N. Titulescu și Litvinov, legațiunea sovietică din București a făcut predarea efectivă a bisericii reprezentanților autorizați ai Sf. Patriarhiei române. Prin aceasta mărețul lăcaș de închinare a trecut definitiv în proprietatea Bisericii noastre.

Revoluția din Grecia. De câteva zile statul grecesc este bântuit din nou de convulsii interne grave. Ca și cele precedente, revoluția de astăzi a fost pusă la cale de către militari. Se afirmă, că Venizelos, marele om politic, nu ar fi străin de aceste mișcări sângeroase. Se fac toate eforturile pentru restabilirea ordinii tulburate, care amenință profund viitorul republicii grecești, prin proporțiile nebănuite ce le poate lua războiul civil de azi. Sperăm, că patriotismul bărbaților conducători va reuși, printr'un acord deplin, să salveze Grecia din furtuna de azi.

Între adevăr și ipocrizie. Adeșori am avut ocazia să constatăm cum „Unirea“ din Blaj se ferește de a recunoaște, că este monitorul mitropoliei greco-catolice. Asta mai ales spre a putea ataca, fără riscuri și răspundere, tot ce nu este papistaș în țara românească și nu jură pe... sf. Scaun. Nu de mult s'a lepădat din nou de calitatea ei binecunoscută, afirmând foarte categoric în numărul dela 9 Februarie: „Unirea“ n'a fost și nici nu este organ al Mitropoliei.“ Ei bine, aceeași clarissimi — uitând dela mână până la gură — spuneau cu o lună înainte, tocmai contrarul. Trimițând în dar abonaților, de anul nou, un minuscul calendar, anunțau pe contra-pagină — cu litere de reclamă — spre știința tuturor: „Unirea“ este principalul organ de publicitate al Bisericii române unite cu Roma“. Iată, ce înseamnă candida ipocrizie catolică!

La Brașov a fost înviat un mort. Întreagă opinia publică din Brașov este impresionată de senzaționala operație executată Sâmbătă de către dl Dr. Liviu Câmpianu, prim-medicul spitalului „G. Mărzescu“ de acolo, unul din fruntașii chirurgiei românești.

Sâmbătă 1. c., a fost transportat în agonie la spital un tânăr bijutier brașovean, care căzuse victima unei

agresiuni și avea o împunsătură de cuțit în inimă. Deși rana era mortală, medicul Liviu Câmpianu n'a ezitat să încerce o salvare a pacientului și după o scurtă vizitare a acestuia, a început facerea unei operații a inimii. În vreme ce se proceda la deschiderea pieptului, bolnavul a sucombat, inima încetând să-i mai bată. Dl Dr. Câmpianu n'a disperat, ci continuându-și operația a cusut mușchiul tăiat și imediat a aplicat chiar în inimă o injecție cu adrenalină. Ca prin farmec, inima și-a reluat munca, ochii bolnavului s'au redeschis, iar viața ce se despărțise de tinărul trup, s'a reîntors. Operația a reușit pe deplin, tânărul bijutier fiind salvat. Azi starea lui s'a ameliorat simțitor, astfel că în curând va putea părăsi spitalul.

Operația medicului Câmpianu a provocat senzație în toate cercurile medicale mai ales că d-se se găsește la al doilea caz de „învierie.“

Foarte probabil ca dl Câmpianu să fie chemat de către Universitatea din Capitală pentru a-și expune metoda cu adevărat revoluționară.

Mișcări antibolșevice în Rusia. Ziarele se ocupă pe larg de agitațiunile ce se semnalează în multe părți ale Rusiei contra regimului sovietic, de care poporul asuprit s'a săturat până în gât. Revoltele țărănești sunt tot mai frecvente, și ele au devenit așa de primejdioase, încât guvernul dela Moscova s'a hotărât să reprime cu ajutorul escadrelor de bombardament.

Învieria altui mort. Ziarele anunță un caz din domeniul minunilor, întâmplat la clinicile din Milano. Anume un bolnav de inimă a decedat cu toate îngrijirile speciale ce i s'au dat. După constatarea oficială a decesului, unul dintre medici a făcut cadavrului o injecție cu adrenalină. După 30 minute dela facerea injecției, inima mortului a început să bată din nou, întâi foarte slab, apoi din ce în ce mai tare, până când a ajuns să funcționeze în mod normal. Ori ce primejdie pentru persoana readusă la viață pare exclusă. Evenimentul a stârnit o emoțiune neobicinuită în toate cercurile.

BIBLIOGRAFIE

Autorii cari doresc să li se anunțe lucrările și să li se facă recenzii sunt rugați a trimite câte un exemplar la redacție, însă pe numele directorului nostru.

Prof. Dr. Gh. Ciuhandu. Schițe din trecutul Românilor arădani din veacul XVIII. Arad. 84 pagini. Prețul 60 Lei. Distinsul preot-cărturar dela Arad, atât de prodigios în domeniul scrisului, ne dă în lucrarea de față rezumatul câtorva conferințe publice, rostite de P. C. Sa. Ele sunt șase la număr, și tratează chestiuni de real interes pentru trecutul nostru bisericesc, mai ales din părțile bănățene. Folosind material arhieristic inedit, autorul vorbește despre: 1. Viața românească, biserică și culturală din eparhia Aradului, în prima jumă-

tate a veacului XVIII. 2. Forța numerică și economică a Românilor în câmpia Aradului în veac. XVIII, mai ales dela frontiera trianonică. 3. Organizația militară sârbo-românească și răscoala lui Pero Seghedinaț. 4. Prigoniri catolicizante printre Români arădani. Consecințe: emigrări ortodoxe. 5. Episcopul Sinesie Jivanovici, pe urmele înaintașului său. 6. Revoluția lui Horia.

Cartea păr. Ciuhandu este o serioasă contribuție la cunoașterea istoriei noastre religioase. O recomandăm cititorilor gazetei.

*
„Țara Bârsei“. Anul VII. Nr. 2. Martie-Aprilie 1935. Brașov, Str. Mureșenilor Nr 22. Acest număr, de peste 100 pagini, cuprinde materie variată și interesantă, datorită unor condie sprintene și active. Relevăm articolul dlui A. A. Mureșianu despre ziaristul Teofil Frâncu, al dlui A. Sacerdoțeanu și Em. Lăzărescu despre Andreanum și Cavalerii teutonii în Țara Bârsei, cari încearcă să răstoarne teoriile îndrăznețe lansate de dl Iosif Schiopul în lucrările sale senzaționale. Demnă de subliniat este contribuția neobosită și spirituală a dlui Ax. Banciu, directorul revistei, care oferă — și numai el știe cu ce grele sacrificii morale și materiale — una din cele mai serioase publicații românești. În schimb atâția intelectuali îi precupețesc, până la dispreț, plata abonamentului derizoriu de 240 Lei. Ce ingratitudine, ca să nu zicem o vorbă mai tare!

*
„Viața Ilustrată“. An. II. Nr. 3. Martie 1935. Director N. Colan. Sibiu. Aceeași grijă inițială și la acest număr, cu ilustrații frumoase și articole bune, semnate de dd. N. Colan, H. V. Petrescu, Dr. E. Nicoară, A. Nanu, Gr. Marcu, Dafna Blagaiana, Dr. Gh. Preda, Dr. E. Dobrota. II. V. Felea ș. a. Abonamentul anual 200 Lei. Fiind unica revistă a F. O. R.-ului, căruia îi face cinste prin felul cum este redactată, stăruim, cu toată căldura să fie abonată de clerul și fruntașii eparhiei noastre.

*
„Gazeta Ilustrată“. An. IV. Nr. 1—2. Redactor V. Bortș. Cluj. Regina Maria 36. Număr închinat ziaristului A. Mureșianu. Revista dă regulat numeroase clișee vechi și actuale, cari îi sporesc interesul și valoarea documentară. Merită să intre în casele românești. Abonamentul 200 Lei.

Nr. 1459—1935.

Convocare.

P. O. Dle Protopop,

Din 16 Octomv. 1928 n'am mai convocat conferința protopopilor, deși întrunirea din când în când, în interes de serviciu, este foarte necesară.

Pentru a discuta probleme noi, cari se impun, și ni le impune timpul și necesitățile, vă convoc la Reședința noastră pe zilele din 27 și 28 Martie a. c., cu următorul program:

1. **Miercuri 27 Martie** la orele 9 $\frac{1}{2}$ - se va celebra în catedrală Liturgia înainte sfințită, la care participă toți protopopii, slujind 2 ori 3, pe cari îi voi designa atunci.

2. La orele 11 deschiderea conferinței în sala de ședință a Consiliului eparhial.

3. La ora 1 o gustare comună la Episcopie.

4. După masă la orele 4 deschiderea și raportul în scris, scurt și precis, al fiecărui protopop, despre starea parohiei centrale, despre instituțiile din parohie, despre fondul protopopesc, despre avere și eventuale datorii, despre posibilitățile de îmbunătățire.

Aceste rapoarte se predau după cetire presidiului.

Joi 28 Martie, dimineața între orele 8—10 mărturisirea tuturor protopopilor în biserica catedrală și împărțirea cu Sf. cuminecătură.

La ora 11 continuarea ședinței din preziua și hotărâri generale pentru bunul mers al afacerilor administrative. Ora 1 închiderea conferinței.

La ora 1 $\frac{1}{4}$ masă comună în Internatul teologic, împreună cu referenții consiliului.

Aștept ca fiecare păr. protopop să sosească deja de Marți seara, pentru a fi punctuos și prezent la toate cele dispuse.

Dat fiind că aproape toți au legături în Cluj, de încuțuire nu ne putem îngriji, cel mult 3—4 pot fi adăpostiți în căminul preotesc și 2—3 în camerele rezervate pentru oaspeți dela Episcopie în Piața Cuza Vodă Nr. 3 etaj II, având să ceară aceasta dela secretariat.

Cluj, la 3 Martie 1935.

Cu binecuvântare

ss. **Nicolae Ivan**, Episcop.

Nr. 341—1935.

(3) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. I. *Apahida*. protopopiatul Cluj, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Re-nașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiune parohială de 49 iug. 1440 stj. p.
3. Casă parohială deplin corăș-punzătoare și toate supraedificatele necesare unei gospodării.
4. Stola obicinuită.

Candidații, având aprobarea P. Sf. Sale Episcopului, vor trimite toate actele, conform Regulamentului pentru alegerea de paroh, la oficiul protopopesc Cluj, cu a cărui învoire prealabilă se pot prezenta în parohie în condițiunile admise.

Cluj, 27 Februarie 1935.

Oficiul protopopesc de acord cu consiliul parohial.

N. Vasiiu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.